

44 RAČUNALNIŠKA TOMOGRAFIJA (CT) TREBUHA

Nana Fartek

1. Kaj je CT trebuha?

Globinsko (CT) slikanje trebuha (abdomna) je rentgensko slikanje trebuha v številnih ravninah in iz več strani, kjer računalnik pridobljene podatke poveže v slike, ki kažejo v tem primeru trebuh (abdomen) najpogosteje v prečnem prerezu.

2. Kakšen je namen CT-ja trebuha?

CT slikanje trebuha nam omogoči natančen vpogled v trebušno votlino in tamkajšne organe (želodec, tanko črevo, debelo črevo, jetra, žolčnik, trebušna slinavka, vranica, ledvici, nadledvičnici, sečevoda, mehur, jajčnika, jajcevoda, maternica, prostata, aorta in spodnja vena cava, druge arterije in vene, potrebušnica (oporek), bezgavke, limfni vodi, hrbtenica, hrbtenjača, živčni pleteži). Pokaže nam, kakšne zgradbe so ti organi in odnose, povezave med njimi. Slike izgledajo, kot bi telo narezali na rezine.

Različica je CT slikanje trebuha s kontrastom v prebavilih. Kontrast popijete. Pokaže nam, kako poteka črevo in kakšna je črevesna stena. Druga različica je slikanje z znotrajžilnim kontrastom, ki ga vbrizgajo v žilo in pokaže potek žil in pretočnost skozi nje.

3. Kdo opravlja CT trebuha?

CT slikanje opravljajo v vseh večjih bolnišnicah v Sloveniji in pri nekaterih zasebnih izvajalcih.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas napoti zdravnik družinske medicine ali klinični specialist internist, internistični onkolog ali kirurg različnih specialnosti, ki potrebuje natančno stanje najdbe ali bolezni v trebuhu.

5. Kako se pripravite na CT trebuha?

Za preiskavo niso potrebne posebne priprave.

6. Kako preiskava poteka?

Če ste naročeni na CT trebuha s kontrastom, morate biti vsaj 4-6 ur tešči; najbolje pa je, da tisto jutro ne jeste. Vodo lahko po potrebi pijete. Približno pol ure do uro pred preiskavo boste popili kontrastno sredstvo. Ko ste na vrsti, se uležete na mizo CT naprave. Med preiskavo ležite, osebja ni v sobi, saj bi bili prevečkrat izpostavljeni sevanju. Po mikrofону zdravnik daje navodila. Med slikanjem ležite pri miru in zadržite sapo. Pri klasičnem CT trebuha pa je potek enak, le da vam ni potrebno biti tešči in da ne popijete kontrasta.

7. Koliko časa traja CT toraksa?

Slikanje z najsodobnejšimi aparati traja nekaj sekund, najboljši tudi le pol sekunde. Ko je končano, vam zdravnik to javi po mikrofону.

8. Kakšne so nevarnosti preiskave?

CT slikanje ni primerno za nosečnice zaradi obsevanja ploda, razen ob zdravstveno kritičnih situacijah (poškodba jeter, vranice, ob prometni nesreči...).

Pri CT trebuha z zaužitim kontrastom se lahko pojavi blaga reakcija, ki zajema predvsem slabost in bruhanje. Zaradi kontrasta lahko pride tudi do alergične reakcije različne stopnje. Previdnost je potrebna pri bolnikih z astmo in pri bolnikih, ki so že imeli preobčutljivostno reakcijo na določen kontrast.

9. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvidi so znani takoj, ko bo zdravnik odčital CT slike. Ponavadi odčitavanje opravlja klinični specialist radiolog, takrat so rezultati takoj v nujnih in najkasneje v 4 tednih v nenujnih primerih.

10. Čemu bodo služili izvidi preiskave?

Slike bodo pokazale, ali so organi v trebuhu normalne strukture in brez bolezenskih procesov. V primeru bolezenskih najdb pa dobimo podatke o zgradbi, številu in velikosti najdb/e in odnosu do drugih tkiv in organov. To zdravnikom v veliki meri pomaga pri diagnozi in skupnem odločanju o možnostih zdravljenja.